

alguns parlars del Nord d'Itàlia lomb. *skirpia*, Novara *skirpa*, pis. ant. *scherpillo*, per als quals veg. Bertoni, *L'Elem. germ. nella l. it.*, p. 183, i *ARom.* v, 62.

En cat. ant. apareix com a nom d'una bossa o un sarró: per a joies o objectes valuosos aquella (i potser ella mateixa de material preciós), per a pescadors o peixaters aquest: doc. ross. de 1296: «anyell o cabrit, 1 dr.; it. saumada de peix, 1 dr.; it. *esquerpa* de peix, òbol» (*RLR* v, 95), «una *squerpa* de corall», «vos avem tramès la *squerpa* del corall», docs. ross. de 1443 (*InvLC*, s. v., i s. v. *corall*), altres cops amb repercussió de la r: «un tinter de plom --- una *squerpra* de coral, sotil --- una caps de riscla ---», Bna., 1437 (*BABL* xi, 160); «una correja grossa d'or --- un collar --- encara li tramès una *esquerpa* d'or molt rica, e dues robes», «un altre lilit --- sobre'l qual trobà totes les joyes de Laquesis, ço és frontals de perles, arracades, collars, pitrals, *esquerpes*, cadenes ---», *Curial* (*NCl.* i, 92, 104.4). Resumeixo el conjunt romànic i referint-me a l'asturià especialment, en el *DCEC* II, 363, s. v. *esquirpia*.

1 «Els maleïts tordots no m'hi deixen cap llaor: ahir les hi vai parar un *asquiblet* i ara m'hi arribaré», *El meu Pallars* II, 11.

Escriptor, escriptura, V. escriure

ESCRIURE, del ll. SCRIBĒRE id. □ 1.^a doc.: S. XIII.

Abunda en tota mena de textos en forma vulgar des del començament del segle: Lull, Desclot, *VidesR*, etc., i en docs. privats. Uns quants passatges a l'atzar: «No volia Sen Gregori --- que les femnes s'apelassen les seues serventes; per què *escriu* a Na Rusticana: --- te prec --- que aquesta paraula tu no m'*escriques* en les tues lletres, ni eu no la-y atrop *escrita*», *VidesR*, f° 73v1, on tenim el verb en perfet 3, Subj. 2 i participi. Per a d'altres exs. i per a les formes de conjugació en aquest text, veg. el vol. I, pp. 39, 59, etc. «En G. de Cardona *escriu* contra vós a l'apostoli», doc. de c. 1521, Seu d'Urgell (pf. 3, mal llegit *escriu*, PPujol, *Docs. Vg. Urg.* xvi, lín. 40, p. 26), «manam que *czu* juren de tenir e de servir nostres omes desotz *escriuz*, per els e per totz los autres», ib. 1244 (id. ix, lín. 33, p. 19).

DERIV.: *Escrivà* [S. XIII], del b. ll. SCRĪBA, -ĀNIS, que reemplaçà el ll. cl. *scriba*, -ae, id.: «ordenat fo per l'apostoli --- que un cardenal tengués capítol als *scrivans* un dia la setmana», Lull (*Blanq.*, *NCl.* II, 1452); «L'apostoli dix --- que gran maravella era com --- los serrahins, qui són en error, ploreu als sermons; respòs un *scrivà* en aràbic, de l'apostoli, qui era stat nat e nudrit en la Terra d'Ultramar, e era dels crestians de la centura, --- que los serrayns preycaven de --- les penes infernals, e per açò --- ploraven per la devoció que havien», id. (id. II, 241.3), per on es veu que no designava un mer amanuense sinó un home erudit admes en discussions d'alt nivell: més a la vora del nostre *escriptor* que d'*escrivent*; veg. encara doc. ross. de 1296 (*RLR* v, 92); *escrivania* [S. XIII], *CostTort.*; «que'l senyor En Jacme --- rey d'Aragó donà per tos-

temps l'*escrivania* de Vilafranca --- sotz cert sens», traducció inclosa en el Cartoral de Vilafranca de Conflent, confeccionat el 1324, de l'original llatí de 1253, en el text del qual correspon a «*scribaniam* sive notariam publicam Ville Franche» (f° 3r), on es veu que tenia la dignitat de notari; *escrivantge*; també es prengué per via culta, del ll. clàssic, en la forma *escriba*.

Ve a tenir un valor aproximat *escrividor* en les *VidesR*: «la Verge l'avia conservat en son coratge e diligentment lo dix als *escrividors*», f° 228r2; en Eiximenis apareix *escrivà* junt amb *escrivent* i amb *escriptor*, i sembla que és més alt que el 2.º; i *escriptor* més encara: «offici de *scrivà* requer hom ab gran consciència en quant ab una plomada de tinta, pot un hom levar e baxar, perdre o guanyar» (*Regiment*, cap. 386), «com diu Sent Gregori --- quèy cal disputar ab l'*escrivent* qual és estada la ploma, pus som certs del *escriptor*» (Eiximenis, *Vida de J. Crist*), cites del *DBal. Escriventatge. Escrivetejar. Escrit* m. 'text escrit' [S. XIII].

Escrita, mena de peix (espècie de rajada o clavellada, que té el dors tacat de punts i ratlles com si fossin lletres) [1324; «*escrita*: raia levis», OPou, *ThPu.*, 65].

Presos per via sàvia: *Escriptor*, ll. *scriptor* [fi segle XIV, Eiximenis, veg. supra]. *Esriptori* [1373 'moble'; 'sala o cambra on escriuen', c. 1500, *Brama Ll.*; en JRoig, *Spill*, v. 2422, el context no mostra clar si és l'un o l'altre]. *Esriptura* 'manera d'escriure els caràcters de lletra' [1575, OPou: «afear la *esriptura*: deturpare scripturam», *ThPu.*, 182]; 'text escrit': especialment les santes Esriptures: ja en les *Homilies*: «la *Sancta Esriptura*, la qual dix la profeta de Déu N. S.: *declinet a malo et faciat bonum* ---» (i Petr. III, 13), f° 2r4. «Aquella dona havia un fill, lo qual --- volia ésser en orde, e volia aprendre la *Scriptura*, ans que fos advocat», Lull (*Blanq.*, *NCl.* I, 183.15); «les *santes esriptures*», *VidesR*, 214v1. La seva començada versió de la Bíblia la va titular Guillem Serra (1451) «*Gènesi de Scriptura*». 'Document que té força legal' [1393]; «lo acte o *esriptura* del arrendament: locationis tabulae», OPou (*ThPu.*, 129). *Esripturada. Esriptural. Esripturar. Esripturista; esripturistic.*

Sobrescriure [DTo. 1647 «superscribere»]; *sobrescrit* [DTo. 1647: *so. de carta*]; tant aquesta acc. com la de 'carpeteta on es clou una carta', i amb aquest sentit era la vella expressió popular i tradicional: «la carta era per ell / el *sobrescrit* per sa mare», romanç del S. XVII, MilàF (*Romllo.*, 112.22), abreujat més tard en *sobre* (*un sobre, dos sobres*, etc.) [Lab. 1839, no Belv.]. +*Superscrit, -ita*, s'usa com a terme de paleografia o tipografia per a 'escrit per sobre de la caixa'.

CULTISMES: *Adscriure. Circumscriure* [Lab. 1839], ll. *circumscribere; circumscribit* [Lab. 1839]; *circumscripció. Conscrit*, rar, ll. *conscriptus. Descriure* [segle XV: «viurè la vid' e *descriurè* la mort», Comenador Stela, 37]; *descripció; descriptiu; descriptible; indescriptible. Inscriure* [Lab. 1839], ll. *inscribere* id.; *inscripció* [1695, Lacav.]. *Prescriure* [1695, La-